

Bruselj, 16. oktober 2024
(OR. en)

14554/24

Medinstitucionalna zadeva:
2024/0251(NLE)

CCG 31

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	15. oktober 2024
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2024) 459 final
Zadeva:	Predlog SKLEP SVETA o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa na sestankih udeleženk Sporazuma OECD o uradno podprtih izvoznih kreditih v zvezi s poenotenimi posebnimi dogovori o zahtevi glede minimalnega pologa

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2024) 459 final.

Priloga: COM(2024) 459 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 15.10.2024
COM(2024) 459 final

2024/0251 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

**o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa na sestankih udeleženk Sporazuma
OECD o uradno podprtih izvoznih kreditih v zvezi s poenotenimi posebnimi dogovori o
zahtevi glede minimalnega pologa**

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. PREDMET UREJANJA PREDLOGA

Ta predlog se nanaša na sklep o določitvi stališča, ki naj se v imenu Unije zastopa na sestankih udeleženk Sporazuma OECD o uradno podprtih izvoznih kreditih (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) v zvezi s predlogom udeleženk za poenoteni posebni dogovor o zahtevi glede minimalnega pologa.

2. OZADJE PREDLOGA

2.1 Sporazum o uradno podprtih izvoznih kreditih

Sporazum je prijateljski dogovor, katerega cilj je zagotoviti okvir za pravilno uporabo uradno podprtih izvoznih kreditov. V praksi to pomeni vzpostavitev enakih konkurenčnih pogojev (pri čemer konkurenca temelji na ceni in kakovosti izvoženega blaga in storitev in ne na zagotovljenih finančnih pogojih) ob hkratnih prizadevanjih za odpravo subvencij in izkrivljanj trgovine, povezanih z uradno podprtimi izvoznimi krediti (v nadaljnjem besedilu: uradna podpora). Sporazum je začel veljati aprila 1978 in ni časovno omejen.

Sporazum je upravno vključen v OECD in prejema podporo Sekretariata OECD za kredite. Vendar ne gre za akt OECD¹.

Evropska unija – in ne njene države članice – je udeleženka Sporazuma, katerega besedilo je bilo v pravni red Skupnosti preneseno z Uredbo (EU) št. 1233/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011². Zato je Sporazum pravno zavezujoč v skladu s pravom Unije.

2.2 Udeleženke Sporazuma

Sporazum ima trenutno enajst udeleženk (v nadaljnjem besedilu: udeleženke Sporazuma): Avstralija, Kanada, Evropska unija, Japonska, Koreja, Nova Zelandija, Norveška, Švica, Turčija, Združeno kraljestvo in Združene države Amerike.

Udeleženke Sporazuma lahko sprejemajo odločitve o spremembah Sporazuma, vključno s poenotenimi posebnimi dogovori, v skladu z oddelkom 5 poglavja IV Sporazuma. Sklepi se sprejmejo soglasno, tako da spremembe Sporazuma ali poenotenega posebnega dogovora ni mogoče sprejeti, če ji nasprotuje katera koli udeleženka.

Evropska komisija zastopa Unijo pri odločanju na sestankih udeleženk Sporazuma ali v pisnih postopkih.

Poenoteni posebni dogovor je instrument v okviru Sporazuma, ki udeleženkam izjemoma omogoča, da pri določeni transakciji ali začasno za nedoločeno število transakcij odstopajo od določb Sporazuma. Postopki za doseg poenotenega posebnega dogovora so opredeljeni v členih 54 do 59 Sporazuma. Poenoteni posebni dogovori se lahko sprejmejo po tistem pisnem postopku, saj se šteje, da udeleženka, ki ne odgovori, sprejme predlog za poenoteni posebni dogovor. Enako velja za udeleženko, ki sporoči, da nima stališča. Odgovore na predlog za poenoteni posebni dogovor je načeloma treba predložiti v 20 koledarskih dneh z možnostjo podaljšanja za osem koledarskih dni. Sekretariat OECD za izvozne kredite mora obvestiti

¹ Kot je opredeljeno v členu 5 Konvencije OECD.

² Uredba (EU) št. 1233/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o uporabi nekaterih smernic na področju uradno podprtih izvoznih kreditov in o razveljavitvi odločb Sveta 2001/76/ES in 2001/77/ES (UL L 326, 8.12.2011, str. 45).

udeleženske, ali je bil poenoteni posebni dogovor sprejet, dogovorjeni poenoteni posebni dogovor pa začne veljati tri koledarske dni po tej objavi.

2.3 Stališče, ki se zastopa v imenu Unije

V zadnjih letih je bilo sprejetih več poenotenih posebnih dogovorov v zvezi s predplačili, ki se zahtevajo od kupcev v transakcijah v skladu s pravili Sporazuma. Udeleženske so 5. novembra 2021 sprejele poenoteni posebni dogovor, ki ga je predlagala EU, in sicer znižanje zahteve glede minimalnega pologa na 5 % (namesto 15 % iz člena 11(a) Sporazuma) in povečanje omejitve največje uradne podpore na 95 % pogodbene vrednosti izvoza (namesto 85 % iz člena 11(c) Sporazuma). Udeleženske so ukrep potrdile kot nujen in izjemen korak, potreben za odziv na upad gospodarske rasti, ki je posledica zdravstvene krize zaradi COVID-19. Poenoteni posebni dogovor iz leta 2021, ki je prvotno veljal do 4. novembra 2022, je bil podaljšán za dodatno leto, tako da je prenehal veljati 4. novembra 2023.

Udeleženske so 14. decembra 2023 na predlog Združenega kraljestva sprejele še en poenoteni posebni dogovor o zahtevi glede minimalnega pologa. V času poenotenega posebnega dogovora iz leta 2021 ni bilo več razlogov za utemeljitev prožnosti, je Združeno kraljestvo menilo, da so v času predloga o poenotenem posebnem dogovoru kljub temu obstajale določene težave v zvezi z dostopom do financiranja za javne/državne kupce v državah z nizkimi in srednjimi dohodki, kot so višje obrestne mere in stalni inflacijski pritiski. Poenoteni posebni dogovor, ki se uporablja do 13. decembra 2024, zajema uradno podporo za izvozne kredite za transakcije z državnimi/javnimi kupci v državah kategorije II z razvrstitvijo države glede na tveganje med 5 in 7, kot je določeno v členu 22 Sporazuma. Za takšne transakcije se zahtevani minimalni polog zniža na 5 % pogodbene vrednosti izvoza, omejitev največje uradne podpore, ki jo lahko zagotovijo udeleženske, pa se zviša na 95 %.

Glede na to, da obstajajo objektivni razlogi za to, da Unija lahko hitro in prožno ukrepa na mednarodni ravni v skladu s predlogi za poenoteni posebni dogovor, Komisija predlaga, da ji Svet omogoči pripravo stališča, ki naj se v imenu Unije zastopa na sestankih udeleženk Sporazuma OECD o uradno podprtih izvoznih kreditih v zvezi s prihodnjimi poenotenimi posebnimi dogovori, ki jih v zvezi z zahtevo glede minimalnega pologa predlagajo udeleženske. Konkretnije, stališče, ki naj se zastopa v imenu Unije, je, da se zavrne vsak prihodnji poenoteni posebni dogovor o minimalnem pologu, ki ga predlaga udeleženka Sporazuma, če je poenoteni posebni dogovor horizontalne narave in se uporablja za več kot eno določeno transakcijo.

EU se ne strinja, da bi bilo treba tako rekoč trajne spremembe določb o pologih iz Sporazuma doseči s stalnim obnavljanjem poenotenih posebnih dogovorov. Vsako takšno prilagoditev bi bilo namreč treba obravnavati v posvetovalnih razpravah med udeleženkami. (V okviru tovrstnih razprav, ki so se začele marca 2023, bodo udeleženske preučile vse možnosti morebitnih sprememb pravil o pologih iz Sporazuma; v pripravi je ločen predlog Komisije za sklep Sveta, ki bo upošteval takšno trajno spremembo.)

Zato mora biti EU sposobna zavrniti prihodnje predloge za uporabo postopka poenotenega posebnega dogovora z namenom nadaljnje razširitve prilagodljivosti. Ob upoštevanju verjetnega razvoja političnega konteksta tako na mednarodni ravni kot na ravni EU, se bo predlagani sklep uporabljal do največ treh let po njegovem sprejetju, nato pa bo Svet lahko spremenil politiko, določeno v tem sklepu.

3. PRAVNA PODLAGA

3.1 Postopkovna pravna podlaga

3.1.1 Načela

Člen 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) ureja sklepe o določitvi „stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma“.

Pojem „akti s pravnim učinkom“ vključuje tudi akte, ki imajo pravni učinek zaradi pravil mednarodnega prava, ki veljajo za zadevni organ. Vključuje tudi instrumente, ki nimajo zavezujočega učinka v mednarodnem pravu, a lahko „odločilno vpliva[jo] na vsebino ureditve, ki jo [sprejme] zakonodajalec Unije“³.

3.1.2 Uporaba v obravnavanem primeru

Pravila dogovorjenega poenotenega posebnega dogovora nadomestijo pravila sporazuma samo za transakcijo ali v okoliščinah, določenih v poenotenem posebnem dogovoru. Medtem ko za druge udeleženske Sporazuma poenoteni posebni dogovori predstavljajo nezavezujoče pravne akte, imajo za EU pravne učinke na podlagi člena 1 Uredbe (EU) št. 1233/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o uporabi nekaterih smernic na področju uradno podprtih izvoznih kreditov in o razveljavitvi odločb Sveta 2001/76/ES in 2001/77/ES, ki določa naslednje: „Smernice iz Sporazuma o uradno podprtih izvoznih kreditih (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) se uporabljajo v Uniji. Besedilo Sporazuma je priloženo tej uredbi.“ Ker se o poenotениh posebnih dogovorih, ki so opredeljeni v členih 54 do 59 Sporazuma, dogovorijo udeleženske skupaj s sekretariatom OECD za izvozne kredite, dogovori prav tako predstavljajo akte, ki jih sprejme mednarodni organ v smislu člena 218(9) PDEU.

Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 218(9) PDEU.

3.2 Materialna pravna podlaga

3.2.1 Načela

Materialna pravna podlaga za sklep po členu 218(9) PDEU je odvisna predvsem od cilja in vsebine predvidenega akta, glede katerega naj bi se v imenu Unije zastopalo stališče.

3.2.2 Uporaba v obravnavanem primeru

Glavni cilj in vsebina predvidenega akta se nanašata na skupno trgovinsko politiko. Materialna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 207 PDEU.

3.3 Zaključek

Pravna podlaga predlaganega sklepa bi moral biti prvi pododstavek člena 207(4) PDEU v povezavi s členom 218(9).

4. OBJAVA PREDVIDENEGA AKTA

Ker bo akt udeleženk Sporazuma spremenil Sporazum o uradno podprtih izvoznih kreditih, ki je Priloga II k Uredbi (EU) št. 1233/2011, ga je po sprejetju primerno objaviti v *Uradnem listu Evropske unije*.

³ Sodba Sodišča z dne 7. oktobra 2014, Nemčija/Svet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke 61 do 64.

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa na sestankih udeleženk Sporazuma OECD o uradno podprtih izvoznih kreditih v zvezi s poenotenimi posebnimi dogovori o zahtevi glede minimalnega pologa

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 207(4), prvi pododstavek, v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Smernice iz Sporazuma o uradno podprtih izvoznih kreditih (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) so prenesene v pravni red in so tako pravno zavezujoče v Evropski uniji z Uredbo (EU) št. 1233/2011 Evropskega parlamenta in Sveta⁴.
- (2) Poenoteni posebni dogovor je instrument v okviru Sporazuma, ki udeleženkam izjemoma omogoča, da pri določeni transakciji ali začasno za nedoločeno število transakcij odstopajo od določb Sporazuma, denimo kar zadeva minimalni polog v skladu s členom 11(a) Sporazuma.
- (3) Udeleženke Sporazuma (v nadaljnjem besedilu: udeleženke) v pisnem postopku odločijo o poenotenih posebnih dogovorih v skladu z oddelkom 5 poglavja IV Sporazuma. Poenoteni posebni dogovori se lahko sprejmejo po tistem pisnem postopku, saj se šteje, da udeleženka, ki ne odgovori, sprejme predlog za poenoteni posebni dogovor. Enako velja za udeleženko, ki sporoči, da nima stališča. Odgovore na predlog za poenoteni posebni dogovor je načeloma treba predložiti v 20 koledarskih dneh z možnostjo podaljšanja za osem koledarskih dni. Kratko obdobje, ki je na voljo za odziv na predlog za poenoteni posebni dogovor, v povezavi z dejstvom, da molk pomeni strinjanje, upravičuje potrebo po okvirnem sklepu na podlagi člena 218(9) PDEU.
- (4) Primerno je določiti stališče, ki naj se v imenu Unije zastopa v pisnem postopku v zvezi s predlaganimi poenotenimi posebnimi dogovori, ki jih predlagajo udeleženke Sporazuma, saj bodo predlagani poenoteni posebni dogovori, ko bodo sprejeti, na podlagi Uredbe (EU) št. 1233/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o uporabi nekaterih smernic na področju uradno podprtih izvoznih kreditov in o razveljavitvi odločb Sveta 2001/76/ES in 2001/77/ES lahko odločilno vplivali na vsebino prava Unije.
- (5) Glede na hitri postopek za sprejetje poenotenega posebnega dogovora, predvidenega v okviru Sporazuma, je v interesu Unije, da se takšna stališča na ravni EU določijo hitro,

⁴ Uredba (EU) št. 1233/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o uporabi nekaterih smernic na področju uradno podprtih izvoznih kreditov in o razveljavitvi odločb Sveta 2001/76/ES in 2001/77/ES (UL L 326, 8.12.2011, str. 45).

da se Uniji omogoči učinkovito uveljavljanje pravic, ki jih ima na podlagi Sporazuma. S tem sklepom se tako vzpostavlja učinkovit in hiter postopek za določitev stališča, ki naj se v imenu Unije zastopa v zvezi z vsakim prihodnjim poenotenim posebnim dogovorom o minimalnem pologu, ki ga predlaga udeleženka Sporazuma, če je poenoten posebni dogovor horizontalne narave in se uporablja za več kot eno določeno transakcijo.

- (6) EU se ne strinja, da bi bilo treba tako rekoč trajne spremembe pogojev določb o plogih iz Sporazuma doseči s stalnim obnavljanjem poenotenih posebnih dogovorov. Vsako takšno prilagoditev bi bilo namreč treba obravnavati v posvetovalnih razpravah med udeleženkami. Na podlagi tega ta sklep določa, da bi morala biti EU praviloma sposobna zavrniti prihodnje predloge za uporabo postopka poenotenega posebnega dogovora z namenom nadaljnje razširitve prilagodljivosti v zvezi s pravili o plogih iz člena 11(a) Sporazuma.
- (7) Če se v okviru razprav v delovni skupini Sveta za izvozne kredite sklene, da je odstopanje od stališča, določenega v tem sklepu, primerno, ima Komisija še vedno možnost, da predloži predlog sklepa Sveta o določitvi stališča, ki naj se zastopa v imenu Unije in ki odstopa od stališča, določenega v tem sklepu. Ta sklep ne posega v pravico Komisije, da predloži, tudi na lastno pobudo, predlog sklepa Sveta o določitvi stališča, ki naj se zastopa v imenu Unije in ki odstopa od splošnega stališča, določenega v tem sklepu.
- (8) Da bi zagotovili, da lahko Svet redno ocenjuje in po potrebi revidira ukrepe iz tega sklepa, ter v duhu lojalnega sodelovanja med institucijami Unije iz člena 13(2) PEU se lahko ta sklep redno pregleduje –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki se v imenu Unije zastopa v pisnem postopku udeleženk Sporazuma o uradno podprtih izvoznih kreditih v zvezi s prihodnjimi predlogi drugih udeleženk za poenotene posebne dogovore o zahtevi glede minimalnega ploga, je, da se zavrne vsak prihodnji poenoten posebni dogovor, ki ga v zvezi z minimalnim plogom iz člena 11(a) Sporazuma predlaga udeleženka Sporazuma, če je poenoten posebni dogovor horizontalne narave in se uporablja za več kot eno določeno transakcijo.

Člen 2

Komisija pošlje dovolj zgodaj pred vsakim sestankom udeleženk delovni skupini Sveta za izvozne kredite dokument, ki vsebuje predlagane poenotene posebne dogovore iz člena 1 in o katerem bodo razpravljali na tem sestanku.

Člen 3

Svet na predlog Komisije oceni in po potrebi revidira ta sklep najpozneje tri leta po njegovem sprejetju.

Člen 4

Ta sklep začne veljati na datum sprejetja.

Uporablja se do največ treh let po njegovem sprejetju.

V Bruslju,

*Za Svet
predsednik*